

egy másik szajhát, a félnótás Mary Leet Smoke-ékhoz, megpumpolandó kicsit a családot. Azonban Mrs. Smoke-ot olyannyira fölzaklatta a bolond kurva látványa, hogy egy jól sikerült pillanatban el is vágta a torkát. Kicsi Smoke pedig beáldozza magát, mert szereti és tiszteli a szüleit. Ennyi. Nem túl épületes történet, igaz?

Szív a homlokát vakargatta, ahol még mindig fáj. És az is fáj, hogy milyen egyszerű.

– Azt várja tőlem, hogy tegyek igazságot?

Szív arra gondolt, hogy Pulitzer bácsi most biztosan beszélget az aranyhállal. És észébe jutott Boston is, ahová el kell menni.

– Igaz is, jó is, hogy betért hozzám. Lenne itt még valami apróság – szuszogta a rendőrfőnök. Szív akkor a kisleányra gondolt.

– Mистер Hell, a Jó tévedés kocsi tulajdonosa feljelentést tett ön ellen.

– Igen? S mi okból? – csodálkozott Szív, kissé előrehajolt, érezte, hogy a halántékán megdagadnak az erek.

– Azt állítja, ön tolvaj – bólintott a rendőrfőnök. – Mr. Hellnek tanúi vannak arra, hogy ön egy kiadós tivornya után magával vitte az egyik söröskorsóját. És hiába minden kérés és könyörgés, nem hajlandó megfizetni az árát!

Poór Zsuzsa

ÉN NEM

Kedves khm... Eszter, mondta az orvos, miután sikerült megtalálnia a nevemet a kórlapomon, hát akkor mesélje el, mi is történt valójában. Én meg azt mondtam neki, hamarabb gyónom meg az összes bűnömet egy vérfertőző papnak, mintsem hogy kielégítsem a kíváncsiságát, és akkor meg is fagyott a levegő. Miért gondolja, hogy ez kíváncsiság, tapogatózott tovább, de csak néztem azt a halottnál is fehérebb arcot, és csak néztem. Már azt hittem, kifolyik a szemem, de nem lehetett nem nézni, ez vérre ment, ez a küzdelem, harcoltunk egymással, az orvos sem adta fel, nem adott fel, és ekkor hirtelen végtelen bizalmat éreztem iránta, egy pillanat töredéke alatt bevonódtam a bűvkörébe, folyt bele a szemem a szemébe, csak úgy áramlott belőlem a mindenségre való törekvés vágya, el is felejtettem, mit mondtam neki az előbb, már csak arra vártam, szóljon meg újra, és zokogva omlak a lába elé, gondoltam, de csak nézett, és már azt is tudtam, ugyanabban a pillanatban, hogy tévedtem, nem, nem, nem, már nem akartam, hogy megszólaljon, és akkor feladta, akkor feladott. Ó, Emese, pardon, Eszter, mondta, így nem megyünk semmire.

Hát nem is.

Nézze, lebilincselően tud hallgatni, a nézése is fókuszált, hogy azt ne mondjam, túl fókuszált, tudomásul veszem, hogy ma nem beszél, maga meg azt vegye tudomásul, hogy a kezelőorvosom vagyok, akinek kötelessége a maga gyógyulását elősegíteni, tattara, tattara, és ha maga ebben nem hajlandó együttműködni, akkor erőszakosabb eszközökhöz kell folyamodnom, természetesen csak a maga érdekében, mi az már megint, Juliska, így egy szuszra, a halottsápadt arc hamuszürkére színeződött, az ápolónő sut-

togásából nem értettem semmit, nem tudtam kitalálni, az osztályon történt-e valami, vagy csak a kezelőorvos lett rosszul.

Nem bántam volna, ha itt esik össze a szemem előtt, fölé hajoltam volna részvételi arccal, és azt mondtam volna neki, kedves khm, izé, Romsics doktor, közeleg a nagy pillanat, már látod az utat, mint utolsó kísérőd, feloldozlak a bűneid alól, és egyúttal az osztály minden betegét szélnék ereszttem, akik az orvosi gárda szakszerű ápolása következtében kivétel nélkül mind dühöngő örültekké váltak, és akkor egy kicsit magamhoz tértem, igen, mert akkor bevillant, hogy velem is pontosan ez történik, és hogy ezt most már én se moshatom le magamról soha többé ebben a büdös életben.

A legtisztább mosolyomat villantottam Romsics felé, ahogy kiviharzott, látszott rajta, hogy legszívesebben a sarokba vágná ezt az egész orvososdit, és egy isteneset lekeverne nekem; egészen elégedett voltam. Jó lett volna Juliskánál puhatolózni, de nem ez tűnt a megfelelő alkalomnak, pedig amúgy kedvelt engem, vagy legalábbis azon kevés személy közé tartozott, akivel még egészen normálisan lehetett beszélgetni, és ha valamiről mondtam valamit neki, azt úgy is értette, nem úgy, mint Romsics, aki már az első széánstot is azzal kezdte, hogy csak mustrált meg firkálgatott egy eleve agyonfirkált papírlapra, és amikor végre elpittyentettem magam, hogy megtörjem a csendet, és eleresztettem egy bölcs megjegyzést az esőzések okozta károkról, visszakérdezett, hogy hogy is gondolja ezt pontosan. Mondtam, doktor úr, ez később jön, és azóta valahogy nem tudunk kommunikálni.

De eltitkolni így sem sikerült, hogy Béláné ugrott le az erkélyről, miután egy éjszaka leforgása alatt egy isten tudja, hol rejtegetett manikűröllő segítségével akkurátusan elnyeszetelte a drótkerítést és az acélhuzalokat is, amivel mindenki, aki még rendelkezett elegendő ép és kiégetetlen agyterülettel, maradéktalan csodálatot és elismerést szerzett a halála után, előtte ugyanis meglehetősen apatikus állapotok uralkodtak az osztályon. Azt is mondhatnám, a betegek felvillanyozódtak. Na jól van, ezt nem tudtam kihagyni. Elég magasról ugrott, a harmadikról, és fejfelé, mert Béláné biztosra ment, pontosabban vetődött.

Visszamentem az osztályra, egyenesen a zuhanyozóba, mert az erkélyajtókat bezárták, felkapaszkodtam a keskeny ablakpárkányra, arcomat a langyos rácsokhoz szorítottam, és néztem, ahogy Józsi testvér rázogatója röhögve a locsolócsövet, és hallgattam, ahogy mondja, jólvanna, jólvanna, mert Béláné fejéből több cafat maradt az aszfalton, amit már sehová sem lehetett elszállítani.

Ezek után Kedves Khm egy ideig békén hagyott.

Tegnap ebéd után ellógtam a sziesztáról. Vagy tegnapelőtt? Mikor jártál itt utoljára?

Nem tudom, hogy lehet az, hogy egyik pillanatról a másikra, mint egy láthatatlan mágnes körül a törmelékszemcsék, hirtelen minden más súlypont körül rendeződik el. Szóval rájössz, hogy ez az egész tákolmány nem igaz. És hogy ezt a szart, amihez mégiscsak ragaszkodsz, úgy gondolod, még el tudod rendezni magad körül, de mit kezdesz a láthatatlan mágnessel és azzal az erővel, ami ezt a mágnest mozgatja, mert végezetül kénytelen vagy belátni, hogy fogalmad sincs, milyen erők következtében rendeződött minden éppen abba a konstellációba, és nem egy másik alakzatba, ami az előbb pedig még abszolút érvényes volt.

A kurva életbe, mikor jártál itt utoljára, mikor voltunk utoljára együtt?

Kiséáltam a park végébe a szieszta alatt, aztán gyorsan kiosontam a szemközti kisboltba, vettem cukrot a teához, mert jól sejtettem, hogy most is elfelejtesz hozni. Szerencsém volt, visszafelé menet csak Juliskával találkoztam, akkor végzett, aranyom, ugye tudja, hogy ez szigorúan tilos, mondtam, persze, tudom, Juliska, de csak erre a kis fehér

anyagra volt szükségem; Juliska nem dőlt be nekem, és ebből is tudtam, hogy csak Romsics lehet olyan idióta, aki ezt bevinné, mert ő beveszi a fehér port, mert képtelen normálisan gondolkodni, és eszébe sem jut, hogy a kisboltban azért korántsem olyan széles a választék.

Akkor vettem észre, amikor észrevettem azt, hogy észreveszed. De folytattam a néma nagymonológot, és már nem is tudom, kit utáltam jobban érte, mindenesetre ittam tovább a melaszosra cukrozott teát rezzenéstelen arccal, mert isten tudja, mennyi cukrot raktam belé, de még a peremén is túlcordult. Aztán a tárgyak kimért hangjairól beszéltél, mégis beállt a csend, én meg fölálltam. Csak a kapuban mondtad meg, hogy nem tudod, mikor jössz legközelebb, mert dolgoz van, Eszter, ugye megérted? Bólogattam megértően, persze, de nem sikerült a szemedbe nézmem, elrohantam, nehogy a szemed előtt bőgjem el magam, a biztonság kedvéért a kaput is rád csaptam, úgy tűnt, mintha én zártalak volna be, és zörgethetsz, amíg újból beengednek, addigra már a nyomomat sem találod meg; és csak akkor üvöltöttem bőgve, amikor már elég messze lehettem, hogy én nem vagyok Eszter, mert mostanában mindenkinek csak ennyire futja, hogy Eszter.

Eszter, kérem, szedje össze magát! Azonnal hagyja abba! Nem hallja? Eszter! Eszter, figyel maga egyáltalán? Úgy ni, hagyja abba a remegést. Nem fog fájni, nem is értem, mitől fél annyira. Ez csak egy sima kontrollvizsgálat. Röpké egy perc. Múltkor is röpké egy percet mondott a nővér, mondtam, mégis félórát tartott, míg ki tudtak ráncigálni ebből a rohadt kaszniból, mert bedöglött, műszaki hiba, tárta szét a karját a szerelő is, mert gyorsfutárt azért nem küldtek Németországba, ahol kiselejtezték a gépet, műszaki hiba, szóval bólogassak megértően, csak éppen a levegő kezdett fogyni, és meg sem tudtam mozdulni abban a rohadt cső alakú rozoga alkotmányban, de még reménykedhettem, hátha zárlatos lesz a készülék, és akkor viszonylag hamar elintéződik minden. De semmi baj, kaptam egy intravénás kezelést, mert a számat nem nyitottam ki, a remegés ettől még nem szűnt meg, de csodát ne várjak, pedig mi mást lehetne itt várni, úgyhogy aláfekszem, aláfeküdnek akárminek és akárkinek, csak egyszer engedjenek innen el.

Ne félj, igyekszem elfoglalni magam. Az egyik nővérke megkért, kísérem el Ildikét a röntgenre. Kerüljenek a gólya felé, mondta. Persze, nem értettem, mire gondolt, de azért bólogattam, jólvanna. Aztán azon kaptam magam, hogy elkezdtem kántálni, gólya, gólya, gilice, mitől véres a lábad, de Ildike nem reagált.

Ildike arca: már túl a megváltáson. Ha érdekel.

A gólya, az egy szobor. Elakadt a szavam, ahogy megláttam, mondanám, ha bármit is lehetne mondani. Ehelyett sírtam. Sírtam, sírtam, és boldog voltam. De nem. Ez nem boldogság volt. Na, az ilyenek érdekelnének téged. Tulajdonképpen csak annyi történt, hogy eltűntem magamból, vagy hogy is mondjam, és helyette ott volt ez a galíccal bevont, felröppenni készülő madár, az ősz közepén, a kert közepén, a megszárt sugarak között, a ritkuló bokrok között, az előtörő fényben, hogy össze kellett hunyorítanod a szemed, és láttál is, meg nem is, a rókaszínű és rókaszagú őszben.

Amíg a sorunkra vártunk, és ültünk a gótikus árkádszerű folyosón, néztem a neonsöveket, ahogy apatikusan ringatóztak a mennyezetről túlságosan leeresztett huzalon, aztán az eredetileg okkersárga vakolat faltjait bámultam. Romsics asszisztense megdöbbsent, amikor felvette velem a teszket, azt mondta, még nem volt olyan páciense, aki ennyi asszociációt vélt volna felfedezni az ábrákon. Pedig már korántsem vagyok akkora játékos, mint régen. Akkortájt a másodperc törtrésze alatt képes voltam egyik képből egy másikba váltani, miközben csak néztem ugyanazt a faltot; ma már

nem tudok visszafelé csatolni, sok esetben nem megy. Egy meglévő képből már nem tudok visszamenni az előzőbe. Már nem látom. Sőt, néha már csak a folt van meg. Egy folt, mint valaminek a hiánya.

Milyen hiány, Eszter?

A betegfelvétel nem érkezési sorrendben történik.

De elég későn vettem észre a feliratot. Ildike ült mellettem nyugodtan, és bólogatott, vagy csak lógatta a fejét. Mellénk ült egy hajléktalan külsejű férfi, elkezdett Ildikéhez beszélni, és nem vette észre, hogy a bólogatás nem neki szól, úgyhogy egyre jobban belemelegedett. A pohár akkor telt be, amikor megkérte Ildike kezét. Elkezdtem vijjogni, és szinte érdeklődve figyeltem, mi történik. Mintha ott álltam volna e mellett a kiabáló alak mellett, és néztem volna részvétlenül. Hideg, dermesztő érzés volt, mint általában az olyan felismeréseké, amelyekkel mindörökre egyedül maradsz. Mint aki nincs tekintettel senkire, semmire. Minek.

Minek zavarja ezt a nőt? Nem látja, hogy beteg? Hogy azt sem fogja fel, mi történik körülötte? Minek traktálja a koszos életével? És ráztam a mellette levő széket, mert undorodtam még hozzányúlni is ahhoz az édeskés kipárolgást árasztó testhez.

Ildike bólogatott.

Kimerültem, kiürültem. Lehunytam a szemem, és kikapcsoltam. Akkor sikerült először.

Azt hiszem, csináltak velem valamit. Ne engedd. Hol vagy?

Megfagyok ebben a világban.

Kedves khm...

Eszter, vágtam elébe az orvosnak. Mondja, mi érdeklí igazából? Nincsenek zaftos történeteim, és még embernek érzem magam. Romsics mosolygott; a kép nem állt össze, nem értettem, hogyan világíthat egy szelíd, megfáradt arcban egy lézerfényű szempár.

Már eleget provokáltuk egymást, kedves Eszter, fölöslegesen védi a határait, a sorompókat meg nem maga kezeli, erre rájöhetett volna, ha túl van egy abortuszon, egy idegösszeomlason, és egy elvetélt kapcsolatban vegetál. Így.

Légtér nélküli tér. Még a nevem is eszébe jutott, pedig általában nem jegyzi meg harmadszori ismétlésre sem. De a többi honnan?

Persze az ilyen kérdés tettenérés, ahogy önmagadat próbálsz ismételtlen becsapni, mert tudod a választ, bár ne tudnád. Mégis, ha jön egy, azt isten csapásának érzed.

Kedves Eszter, akkor mesélje el, mi is történt valójában.

Rákaptam a sétákra újabban, így várlak. Menekülök a szieszták elől. Ez Béláné szavajárása volt. Nézze csak, hozzák megint a desszertet, ezektől mindenki olyan kába lesz, mintha agyonütötték volna, akinek meg mellékhatásként gondjai támadnak az egyensúly-érzékelésével, hát az meg már tiszta havaj.

Elvesztem a fonalat, időnként elkalandozik a figyelmem. Egyszer csak itt vannak ezek a mondatok, valahogy idetolakodnak. Pedig elszabotálom a gyógyszerzedést, csak hogy betegyek Romsicsnak. Legalább több gyógyszer jut neki, még hálás is lehet nekem.

Nincs könnyörület.

Egy padon ültem, ősz van, és arra gondoltam, a gólya, az a szobor, amiről még nem volt alkalmam mesélni neked, mert azóta sem jártál itt, hamarosan elröpül. Talán ha betelepédnek az álmába, nem menne el.

Egy fájdalmas arc toporgott nem messze tőlem, tegnap hozták be.

Nézem az arcot, azzal a bizonyossággal nézem, mint aki tudja, mindjárt történik valami. Az a valaki valamit akar. Hozzám biceg, és azt kérdezi:

Eszter, mi a baj?

Még Romsicson is túltesz. Hová menekülhetnék még?

Bocsásson meg, maga nem is Eszter.

De, én Eszter vagyok. Így társalgunk.

Nem vagyok Eszter! De hiába üvölti ezt bennem valaki.

Maga nem az az Eszter. Ne haragudjon, összetévesztettem valakivel. Távolabbról olyan ismerősnek tűnt.

Aki ezt mondja, Lazarea atya. Mert közben felismertem. De ez egy másik Lazarea atya.

Mi neveztuk el így, az igazi nevét nem tudom. Emlékszel? Az egyik kedvenc játékunk a sorsjáték. Én azon a véleményen voltam, hogy Lazarea atya azzal lázad, hogy még mindig él, te inkább amellelt kardoskodtál, hogy csendes kis halálaival büntetlenül rója az utcákat, és igazából még csak sejteni sem sejti senki, ki ő valójában.

Istenem, kinek mondom ezt?

Egy könyvtárban volt ruhatáros időtlen idők óta, innen az ismeretség, és jobbra az időjárás természetéről tett pár udvarias megjegyzést, míg kiadta a kabátot vagy amit kellett. Aztán mégis, míg simított egyet a kabáton, mondott valamit, és a lélegzet kiakadt. A szemináriumi dolgozataim az ő meglátásain alapultak. Nagy volt a forgalom, nem csak az egyetemről, jöttek ellenőrizni is, kérdőíveztek még a könyvtárlátogatók között is, minek köszönhető a könyvtár népszerűsége. Erről írtunk képzeletben egy forgatókönyvet, és véres bűnügyi regénnyé dagadt már a történet, történelmi kulisszáktól sem mentesen, amikor Lazarea atya végleg eltűnt a látókörünkől, és elég volt a többi ruhatárosra csak egy pillantást vetni, tudta mindenki, azzal tesz jót, nem csak magának, ha befogja a száját.

Egyszer, ahogy sétáltam lefelé a Várból, nemcsak az utolsó vizsgán voltam túl, hanem úgy nézett ki, hogy lassan mindenem, egy kertben, egy gyönyörű, viharvert kovácsoltvas padon ott ült Lazarea atya pár feketefenyő tövében.

Jó napot, mondtam zavaromban. Először láttam köpeny nélkül.

Rám nézett, komolyan bölintott egyet, és visszafordult a fenyők felé.

Még nagyobb zavarban voltam.

Hát, nem is tudom, kinek volt igaza.

Ebben a kertben elveszünk, akkora. De ne számíts nagy sétákra, bóklászásokra. Lazarea atya valahogy mindig idetalál, ehhez a padhoz, ahol már kora délutántól ülök szememet a nagykapura szegezve, mert innen nyílik rá a legjobb kilátás, szürkületkor meg bekísérem, de akkorra már csak segítséggel képes közlekedni, és így is legalább félóráig tart, míg betangózzunk az épületbe, mert azoktól a lóadagoktól, amiket Romsics előírt a számára, elég hamar elveszíti az emberformáját.

Lazarea atya, kezdem, de eszembe jut, hogy nem ez az igazi neve. Közben elfelejtem, mit akarok kérdezni.

De az atyának ez édes mindegy.

Nem tudom, megismerem-e Lazarea atya életét.

Hol veszünk el a történeteinkben?

Neveléséges arra hivatkoznod, hogy azért nem tudsz kijönni, mert a tüntetések miatt utakat zárnak le, meg leállítják a járatokat. Ide még a bolond sem jönne ki, miért változtatnának bármin is. De nem válaszolok inkább, csak nézem a telefont, ez csak egy tárgy, amit mások beszélgetésre használnak, nézem Romsicsot a terápiás üléseken, kezdek véresen különbözni a valóság és az, amit valóságnak gondolok, mondja, mert még nem adta fel, és megint csípőből tüzel. Kissé belemerevedett a hiénaszerepbe, és ahogy el-

nézem, a saját adagját is fölemelte, mert még az sem tűnt fel neki különösebben, hogy ki sem nyitottam a számat. Vagy mi homályosítja el a látásomat?

Véres könnyeket hullatok, ősz van.

Azért a rítus itt is kialakult. Szieszta után már kint a kertben várom Lazarea atyát, aki minden egyes alkalommal összetéveszt önmagammal, én pedig mindig úgy teszek, mintha én nem én lennék, és nagyjából ebben ki is merül a társalgásunk. Ülünk a padon. Ez már a mi padunk, ragaszkodunk hozzá, és ezt a többi beteg tiszteletben tartja. Nem tudom, miért ragaszkodunk ehhez a padhoz, mikor máshonnan esetleg mást láthatnánk. Néha mintha nem is a ragaszkodás tárgya lenne fontos. Napok óta ugyanazok a verssorok járnak a fejemben. Figyelmünk a semmiben kalandozik, ebben a hatalmas, táguló térben.

Lazarea atya mellett üldögélve hosszú percek, órák, napok, hetek, évek óta, megérem végre, hogy eljött a csend ideje. Kiülök a dombtetőre, onnan nézek szerteszét.

A bokrok mögül Romsics ugrik elő, köpenye alján vérfoltok, és vigyorog Lazarea atyán, akire divatos kis napszemüveget illesztettek.

Amikor múltkor elkezdtem erről beszélni, emlékszel?, de hát mikor lehetett az, mikor járhattál itt utoljára, és mikor lehettem abban az állapotban, hogy egy értelmes szó elhagyja a számat, na szóval a mikorok és miértek előtt, amikor Robicsi egyszer odasüندörgött hozzád, kunyerált tőled egy cigarettát, a maradék dobozt pedig nemes egyszerűséggel ellopta, de nem szóltam, mert ez itt az egyik legmagasabb valutaérték, szóval Robicsi hálából, amiért ilyen könnyű zsákmányra talált, elkezdett összevissza karattyolni, de a halandza szövegkavalkádban fontos kis utalások rejtőzködnek. Mindig felcsipegetek valamit, ami egybevág az én valóságérzékelésemmel, csak Romsics sátánkacáját ne hallanám most. Ebből akár az is következhetne, bármi következhetne.

Nem megyek semmire a gondolkodással sem. Pedig jóformán már csak ez maradt. A belém vajt tündöklően sötét hiányod.

Lazarea atya megfázott a tegnapi esőzésben, ültünk a padon, és peregtek ránk az esőcseppek, folytak végig az arcunkon, fellelegeztek a fák, esőszag volt és ázott avarszag, Lazarea atya rám mosolygott, és fogalmam sem volt, ki mosolyog ki belőle. Az időt minden reggel kiönti az újabb nap. A változások olyan kicsik és észrevehetetlenek, hogy régi éned egyszer csak levedlik rólad, mégsem hagyhatod ott, mint a kigyó, mert az, ami alatta van, elpusztulna. Akkor majdnem belekezdtem valamibe, de csak addig jutottam, hogy én nem, mégsem mertem tovább mondani. Mi van, ha tényleg érti.

Most egyedül bóklászom ebben a körülhatárolt térben, úgy, hogy a padot még ne tévesszem szem elől, ebben a pillanatban tűnődve nézek egy pocsolyát, majd határozottan belelépek, és állok, kiterjesztett szárnyakkal, mint a gólya, aki még mindig nem repült el, de már túl késő.

Akkor jön Romsics, a bemerevedett szerepei, a próbálkozásai, a terápia, a bemerevedett szerepeim.

Eszter, kezeket fel! Azt hittem, játszik, jön valami szokásos aranyköpés, de nem, a sleppje mozdulatlanul várakozott mögöttem, lesz, ami lesz, és az a rohadék megmotozott, köszönje Bélánénak, mondta, az ápolói meg, azok a pribékek, a többieknek estek neki, még az sem zavarta őket, hogy a legtöbbjük már arra sem képes, hogy a vécéig eltámoogjon, tapogattak mindenfelé gumikesztyűben, mert még a szart is kianalizálnák.

Ebből felébredni!

Ezt nagyon szeretném elmondani neked, de nem vagy itt.

Azt, hogy hogyan van, amikor nincs tovább.

Fekszel a földön, a hasadon, a fejedet oldalra fordítod, a két kezed valahogy magad alá szorult, a szívednél összekulcsolódik. Észre sem veszed, hogyan kerültél ebbe a magzatpózbba, tulajdonképpen semmit sem veszel észre, az egész csak megtörténik, és utólag, enyhén idegenkedve a szótorzóktól, próbálad összerakni. Hogy van eleje meg vége, van ok meg okozat, pedig nem, nincs. Vagyis nem ez a lényeges, de ezt belátni a legnehezebb.

Szóval észre sem veszed, hogyan, csak beleringatod magad ebbe az állapotba. Csak vagy. Semmi nincs benned. Semmi. Semmi emberi. Csak vagy. És nem is kell semmi, mert ez a minden. Ezt a mindent érzed, az önmagáért való lét teljesen betölt. Te már nem is vagy, te a lét vagy.

Arcom sápadt, megfogják a kezemet, megérintik a lábamat: hideg. Szólnak hozzám, de nem értem, mit mondanak, csak hangtesteket érzékelek, körülhatárolt fogalmakat és jelentéseket; zárt világ ez.

Lazarea atya nagyon beteg, tüdőgyulladása van.

Azt is lehetne mondani, Romsics számítása végül bejött, mert mégiscsak megszólaltam.

Arra figyeltem föl, éjfél már elmúlhatott, és hajnalig nem tudok elaludni, mert nem tudok elaludni, mert nem tudok elaludni, hogy a folyosón a gumis talpú kerekas ágyat tolják, ami csak nagyon halkán nyiszorog. Ezt az ágyat egyetlenegy esetben használják.

Hosszú lábú madár vagyok, mereven lépkedek a sötétben a kicsorbult lépcsőfokokon lefelé, olyan csendben, amennyire csak lehet. Próbálok utolérni a liftet. De nem, akkor inkább rohannom kell, nem számít, hogy zajt csapok, a liftben úgysem hallják, gondolom, hogy ne kelljen másra gondolnom, de hiába, mert kitéphetetlenül bennem van, ősi sejtelem, nagyon találó ez a szó, sejt-elem, a sejt nem csak ige, főnév is, de kizárt, hogy ebből alakult ki a sejtelem szó, a sejtet nem is olyan rég fedezték fel – ilyenekre gondolkodok, miközben arra gondolkodok, hogyan vert belém gyökeret ez a gondolat, hiszen nem volt honnan tudnom, mégis megfellebbezhetetlen bizonyossággal érzem, hogy akit most lefelé szállítanak, az Lazarea atya, aki most halt meg számomra véglegesen.

Nem kísérem le Lazarea atyát az alagsorba, csak leülök valahol, valamelyik félemelet homályában, hátamat a falnak vetem, és nézem a liftaknát, a sötét ürességet, benne a fémesen csillogó felvonókarokkal, és nem gondolkodok semmire, tehát mindenre gondolkodok.

Nocsak, nocsak, holdtölte, álmatlanság, mélakór, Eszter mint a kórház fantomja, ezt mondja Romsics a csapat élén állva, mert leragadt a hiénaszerepnél, hiába, gyógyszer-, ötlet- és időhiány, a társadalom rákfénéjénél vagyok rögtön, de azt azért el kell ismer-nem, hogy a szaglása kitűnő, már vártak az emeleten, az ügyeletesszobában összezsúfolódva, az ajtó váratlanul nyílt ki, ez az utolsó kép, mert a robbanás mindent széjjeltép, a darabok szanaszét repülnek.

Ilyen mondatok hagyják el a számat: Te rohadék! Szerfüggő, lélekkutrász! Ez a te műved! Kissé igazságtalan voltam, elismerem, ám Romsicsról még ez is lepergett, elkezdett ordítani, hogy még, Eszter, beszéljen, mondja, mi történt magával?! Eszter! Eszter!

De lefogtak, mielőtt maradandó élményben részesítettem volna, és akkor fellobbant bennem az állat öldöklő vágya, sárga kis fények. A kopói rám vetették magukat, elakadt a lélegzetem, ahogy a testem felett átvették az uralmat, a rettenettől rögtön bepisiltem, az orvos tett egy fél mozdulatot a fejével, a kettesbe, sziszegte. Ordítani akartam, és hirtelen egy hang sem jött ki a torkomon, komoly rendszerhiba lépett föl, csak vergődtem, mint egy megbezett szárnyú madár, annyira féltem a sokkolástól. Amikor elkezdtek vonszolni a folyosón, kicsit magamhoz tértem, hiába, a realitások észhez térítik az embert, és még csak cinikus sem vagyok, de azt, hogy üvöltök, csak később tudatosítottam.

És üvöltöttem, üvöltöttem, üvöltöttem, üvöltöttem, és üvöltöttek, üvöltöttek, üvöltöttek, üvöltöttek a betegek is mind, akik felébredtek arra, hogy üvöltök, az altatók és nyugtatók miatt a félelem túlnőtt rajtuk, a félelem önmagát hatványozta, hívtuk a félelmet, és jött, az üvöltésekre felriadt betegek elkezdtek üvölni, ahogy vonszoltak végig a termeken, mint a tetszhalottak, ültek fel az emberek, ahogy elhatolt hozzájuk az üvöltésem, és kapcsolódtak bele ebbe az imába, ültek tehetetlen bénaságukban, remegő testtel, a test még nem szabadult fel, és üvöltöttek; arcuk beleégett az arcomba, a szemük, a szájuk, az a borzalom, az a rettenet, az én is voltam, az mind én is voltam; és ők is; üvöltöttünk, üvöltöttek az ápolók is, ugyanúgy, miközben két kezemnél fogva hurcoltak át a folyosókon és a termeken, mögöttem feltűnt a hajcsár, Romsics, üvöltött ő is, nem volt már magánál ő sem, ugyanúgy üvöltött, mint mindenki más, mert a félelem túlnőtt rajtunk, és ebben a félelemben, ebben fel tudtunk oldódni, mi mind.

A szél az arcomba csapkodja a leveleket. Mindenféle színű levelek. Aztán lehullanak az ölemben, vagy keringenek tovább körülöttem, és a szél újbabbakat csap az arcomba. Vagy csak a vállamat súrolják, szelíden nekiütődnek a mellkasomnak. Egy falevél ártatlansága!

Egy halott levél még élő lehet, élő mindaddig, míg annak látom. Halott levelek, melyek élőknek látszanak. Tetszhalott. Tetszik a halál? Tetszik kérni? Álhalált?

A szél az arcomba csapkodja a leveleket.

Egy padon ülök, a pad eredeti színe meghatározhatatlan. Kapirgálok a lepattogzott, felhólyagosodott festékdarabkákat, és próbálok beazonosítani a színárnyalatokat. Például sivatagsárga. Hamuzó kék.

Idegenül tekintek magamra is. Ez a test egy végtelenül nehéz, üres tömlő, amit most kapartak ki.

A sokkolás óta esténként az ágyban fekve, megadóan várva a pár órás tudatvesztésre, újabb és újabb áramütések érik a testem, amiket az agyam most már saját maga generál. Pillanatokra lebénul a testem, aztán csak fekszem, és próbálok felfogni, hogy nem, még mindig élek.

Meddig élt, Eszter?

Elállt az eső, csend volt, megrendült csend az eső után. A föleszmélés előtt, a sehová nem tartozó pillanatokban. November elseje volt, tavaly ősszel. A vihar a földre sodorta a leveleket, még csillogtak a szürke ég alatt. Leguggoltam. Aztán beszaladtam a fényképezőgéper, és nem válaszoltam arra a kérdésre, hová rohansz, és később arra sem, mik ezek.

De látványosan kitöröltem a képeket a számítógépből, ahová már felnagyítva átkerültek, mert tudtam, hogyan kell a rendszert visszaállítani a kívánt időpontra, és minden dokumentum újból megvan, úgyhogy lehet törölni, de teljesen fölösleges, mert a törlést is lehet törölni.

A legtöbb képen nem is látszott, hogy azok a kontúrjukat vesztett, elmosódott lenyomatok levelek. Mint valami képződmények, organizmusok, bizarr alakzatokban. Mintha a létezésük egyes fázisait kaptam volna le: mintha mindent láttam volna egy olyan folyamatról, amiről semmilyen adekvát tudással nem rendelkezem.

Este a temetőbe mégis egyedül mentem ki, kószáltam a sírok között, és lestem az alkalmat, mikor lophatok valahonnan egy mécseset. Pedig nem is volt kinek világítanom abban a temetőben, mégis arra vágytam, hadd emlékezzen meg én is a halottaimról.

De csak történeteim vannak, ám azok bizonytalan időre zárt osztályra kerültek.

A hajamba gubózott egy levél, erősebb szellőkéseknél az arcomba vagdos. Most fölmelem a kezem, és odanyúlok a halántékomhoz, de a kezem nem mozdul. Mintha

szobor volnék, ülő szobor, amely egy hibás elgondolás következtében még mutat bizonyos életjelenségeket. Szoborrá válni. A szobrok emberekből lesznek, ha már nem tudnak tovább emberek lenni. Régen, nagyon régen egy vörös csillagos szoborhoz sétáltam ki mindennap.

Emlékszel még a piros szobrocskára?

De ki kérdezi ezt?

Hideg van már. Nagyon hideg van. Örülök, hogy erre tudok gondolni, a hidegre, bent hideg, kint hideg. Ideg. Két repedezett bőrű kézfej a pad karfáján. Begörcbült karmok. Kimered a vasárnapi levest, és leszopogatod a tyúk karmait.

A sokkolás óta először álmodom. Főleg a te jelenlétedre emlékszem, de mások is felbukkantak. Mintha mindenki külön cellában volna, mindenhová bekukkantok, keresem a saját rekeszemet, olyan azonban nincs, közben felcsusszannak a cellák közti zsilipek, mert, és erre most jövök rá, ott minden egyben van.

Azt is tudom már, igazából te sem vagy több, mint egy mag, amely köré odatapasztottam magam, mint aki belőled kinőve akar megszületni. Egy nagyra növesztett látomás.

Miután felkelek, csak kódorgok összevissza. Kell egy-két éjszaka, hogy ez a tudás, ami a mélyből jött, újból visszasüllyedjen a mindennapok kulisszái mögé, addig csak várok, teljen az idő, hogy lassan el tudjam hitetni magammal, ez csak egy álom volt a többi közül.

Doktor úr, nagyra értékelem a különféle próbálkozásait, de igazából nincs mit elmesélnem.

Óvatosan, a könyökömnél fogva vezetsz a lépcsőn. Annyira reszketek, hogy nem tudnék önállóan közlekedni. Elsétálunk a padomig, ahonnan egyenesen a kapura látni. Megnőtt a hajad, és lám, szakállat viselsz. Szóval nincs időd borotválkozni, tárod fel a múltat. A régi rendszerben a jövőt építették.

Ezek közhelyek. Már mindegy.

Nem akarod tudni, ki volt Lazarea atya?

Nem. De nem mondom. Te foglalkozol történetekkel. Én már nem.

Oláh Gábor

DÍSZBOGÁR

Balázs imádja a bogarakat. Alig tudott járni, és már barátkozott a hangyákkal, útközben, játszótereken, bodobácsokat, katicákat gyűjtött, markában tartotta őket. Csigák másztak a karján, és nevetett. Márk, ha talált egyet, dühösen szétaposta, a nyomában mai napig bogárhullák hevernek. Balázs a tetemeiket tégladarabbal, krétával körberajzolta, keresztet karcolt melléjük, virágfejeket rakott minden sírra, a nagyobb méretű rovarokat eltemette. Amióta a cumifa nem sarjadt ki, azóta már nem várja, hogy az elhantolt hangyák helyén új hangyaboly nőjön. Márk mögött áldozatok hevernek, Balázs temetőket alapít. Később módszeresen gyűjtötte a rovarokat, tízéves korára tekintélyes kollekcója volt ormányos és szarvasbogarakból, darazsakból, hangyákból, csótányokból. Lepkét nem volt hajlandó gombostűvel átszúrni, amíg bámulta őket álmodozó szemmel, és utánozta a táncukat, addig Márk megpróbálta őket elérni és szétmorzsol-